

«КУМТӨР» КОМПАНИЯСЫ ЫСЫК-КӨЛ ОБЛАСТЫНДА МИКРОКРЕДИТТӨӨНУ ӨНҮКТҮРҮҮ ҮЧҮН 1 МИЛЛИОН ДОЛЛАР БӨЛҮП АТАТ

«Кумтөр» компаниясы «Жети-Өгүз», «Тоң-Финанс» жана «Балыкчы-Финанс» микрокредиттик агенттиктерине Ысык-Көл областынын калкын микрокредиттөө программасын колдоого 500 миң АКШ долларын которду, дагы 500 миң АКШ доллары ушул жылдын июль айында бөлүнмөкчү.

Ысык-Көл областын социалдык-экономикалык өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүүнүн маанилүүлүгүн түшүнүү менен «Кумтөр» компаниясы 2006-жылдан бери Ысык-Көл областында микрокредиттөө программасын жүзөгө ашырып келет. Компаниянын колдоосу менен үч микрокредиттик агенттик түзүлгөн, алар кредиттерди эң жакшы шарттарда – Кыргызстандагы эң төмөнкү үстөк пайыздык шарттарда берүүдө, ал 10%дон 12%га чейин. Ушундан улам Жети-Өгүз жана Тоң райондорунун, ошондой эле Балыкчы шаарынын жашоочулары малчылыкты, фермердик чарбаларды, кичи жана орто бизнести өнүктүрүү үчүн финансылык каражаттарга жеткиликтүүлүк алышты. 2006-жылдан бери компания микрокредиттөө программасына 2 миллиондон ашуун АКШ долларын инвестициялады. Кошумча финансылоону эске алуу менен инвестициялардын жалпы көлөмү 2013-жылдын аягына карата 3 миллион 160 миң АКШ долларын түзмөкчү.

«Биз Ысык-Көл областынын калкы кредиттерге муктаждыкты тартып жатышканын билебиз, биздин региондо микрокредиттөөнү кошумча финансылоо жөнүндө чечимибиз дал мына ушуну менен байланышкан. Адамдарга финансы каражаттарына жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу менен биз аларга өз бизнесин өнүктүрүү мүмкүнчүлүгүн беребиз, ал адамдардын бакубаттуулугун жогорулатууга, коомду туруктуу өнүктүрүүгө жана региондун экономикалык өсүшүнө өбөлгө түзөбүз» Майкл Фишер «Кумтөр Оперейтинг Компанинин» президенти

СУУ ПРОБЛЕМАСЫ ЧЕЧИЛДИ!

«Кумтөр» компаниясы Ысык-Көл областынын Тоң районундагы Тоң жана Көк-Сай айылдарына күн батареяларын орнотту, аны менен 1 000ден ашуун жергиликтүү жашоочулар үчүн ичүүчү сууга туруктуу жеткиликтүүлүгү камсыз кылынды.

Фотоэлектр панелдеринде күн энергиясы электр энергиясына кайра түзүлөт жана жер астындагы скважиналардан айылдарга суу берүүчү насостордун ишин камсыз кылат. Эгерде мурда айылдыктар сууну суткасына бир сааттан алышса, эми жабдуунун жардамы менен суу күнү-түнү берилет. Жогорку натыйжалуу күн батареялары күн ачыкта да, күн бүркөктө да иштешет. Алар энергияны топтоого жана суу менен жабдууну түнкүсүн да колдоп турууга жөндөмдүү.

Күн насосу дээрлик тейлөөнү талап кылбайт жана 20 жыл иштөөгө эсептелген. Жалпысынан «Кумтөр» компаниясы Тоң айылынын Мыс өрөөнүндө 8 панелдүү күн батареясын орнотууга 529 миң сом жана Көк-Сай айылы үчүн 16 панелдүү батареяга 857 миң бөлдү. Алдынкы технологияларга инвестициялар айылдыктардын жашоо сапатын гана жакшыртпастан, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын бюджеттерине электр энергиясына акы төлөөдө олуттуу каражаттарды үнөмдөөгө да мүмкүнчүлүк берет.

БИШКЕКТЕГИ ОФИС
720031

Бишкек ш., Ибраимов көч. № 24
Кабылдама: 996 (312) 90-07-07

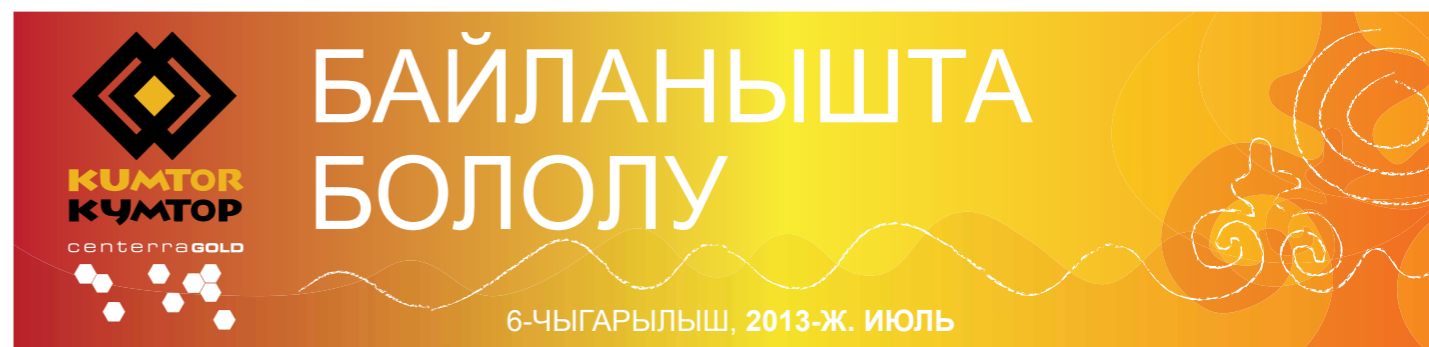
КАРАКОЛДОГУ
РЕГИОНАЛДЫК ОФИС

Каракол ш., Первомайская көч. 61
Тел.: 03922 5-77-99

БАРСКООН маалымат борбору
0775 979 760

БАЛЫКЧЫ маалымат борбору
0312 90-07-39 кош. 5124

БӨКӨНБАЕВ маалымат
борбору - 0779 055 778

«КУМТӨР» КОМПАНИЯСЫ ЖАНА «АВЕП» КООМДУК ФОНД БИРГЕЛЕШКЕН ДОЛБООРДУ ЖҮЗӨГӨ АШЫРЫШАТ

«Кумтөр» компаниясы жана «АВЕП» коомдук фонду үч жылдык биргелешкен «Карагат+» долбоорун жүзөгө ашыруу жөнүндө билдирет, ал жергиликтүү жамааттарды өнүктүрүүгө жана мөмө-жемиш рыногунун потенциалын кеңейтүүгө багытталган.

Жүзөгө ашыруу территориясы – түштүк жээгине басым жасоо менен Ысык-Көл областы. Бул экологиялык багытталган долбоордун алкактарында Коомдук фонд фермерлерди карагаттын жаңы мол түшүмдүү жана суукка жана дарттарга чыдамдуу сортторун өстүрүүгө жана талааларды сугаруунун инновациялык методдоруна окутат. «АВЕП» фондунун адистери питомниктердин жана айыл чарба продукциясын кабыл алуу пункттарынын тармагын түзүүгө көмөк көрсөтүшөт.

Долбоордун алкактарында алар продукцияны сатып өткөрүү каналдарын түзүп жана өстүрүлгөн жемиштерди сатуудан пайданы жогорулатуусу үчүн фермерлерди маркетингдин негиздерине окутууга өзгөчө көңүл бурулмакчы. «АВЕП» өзүнө быйыл эле фермерлерге түшүмдү жыйнагандан кийин рынокко чыгуусуна жардам берүү милдеттенмесин алат. Кызыккан фермерлерди тандап жана окуткандан кийин өкмөттүк эмес уюм бөлүнгөн участоктордо тамчылатып сугаруу системаларын монтаждоого кирише тургандыгы пландаштырылууда.

«Бул долбоордун башкы артыкчылыгы мөмө-жемиштерди өстүрүүгө комплекстүү мамиледе турат: фондубуз көчөттөрдү сатып алуудан жана таратуудан баштап, ошондой эле даяр продукцияны сатууга жана кайра иштетүүгө чейинки жолдун баарында фермерлерге жардам бермекчи. Дагы бир маанилүү аспект болуп, карагаттын бадалдарынын тамырлары адырлардын капталдарын бекемдегендиги жана аны менен курчап турган чөйрөгө оң таасир этип, топурактын эрозиясын төмөндөткөндүгү саналат», – деп айтты «АВЕП» коомдук фондунун директору Максат Абдыкапаров. «АВЕП» Максат Абдыкапаров.

МААЛЫМАТ ҮЧҮН:

«АВЕП» коомдук фонду – Кыргыз Республикасынын элет региондорун туруктуу жана инновациялык өнүктүрүүгө натыйжалуу көмөк көрсөтүү максатында эл аралык уюмдардын, жеке, коомдук жана мамлекеттик сектордун кеңири тобу менен иштөөчү борборазиялык өкмөттүк эмес жана саясий эмес уюм.

«Биз бул долбоор биздин колдообуз менен Ысык-Көлдө жүзөгө ашырыла тургандыгына кубанычтабыз. Долбоор фермерлердин кирешелерин жогорулатууга жардам берип жана регион үчүн айыл чарбасында пайдаланылуучу инновациялык методдорду жана технологияларды өнүктүрүүгө жана кеңири колдонууга өбөлгө түзө тургандыгынан үмүттөнөбүз» Майкл Фишер.

«Кумтөр» компаниясынын президенти в сельском хозяйстве»

☎ 0312 90 07 07

🌐 www.kumtor.kg

✉ info@kumtor.com

ТОҢ РАЙОНУНА ДЕМӨӨРЧҮЛҮК ЖАРДАМ 2012-ЖЫЛ

- Бөкөнбаев айылындагы «Алтын Оймок» коомдук фондуна Канадага сувенирлерди жеткирүүгө
- Тоң райондук ички иштер бөлүмүнүн Төрт-Күл айылындагы бөлүмүнө убактылуу кармоо изоляторуна күнү-түнү байкоо жүргүзүүчү видеокамераларды сатып алууга жана орнотууга
- Тоң райондук мамлекеттик администрациясына Кажы-Сай айылындагы спорттук залдын ремонту үчүн лак-боек материалдарын сатып алууга
- «Адик-Ата» коомдук фондуна «Тоң мүнүшкөрү» командасы үчүн улуттук кийимдерди сатып алууга
- Тоң райондук ички иштер бөлүмүнө компьютер, принтер, санариптүү фидеокамера жана фотоаппарат сатып алууга
- Бөкөнбаев айылындагы «Тоң Финанс» микрокредиттик агенттигине Тоң районунун жашоочуларын микрокредиттөө максаттары үчүн
- «Жолчоро» коомдук кайрымдуулук фондуна «Салбурун» фестивалын өткөрүүгө

**Жалпысынан:
14 721 821 сом**

2012-жылы региондо күйүүчү-майлоочу майлардын жетишсиздигине байланыштуу «Кумтор Оперейтинг Компани» райондун фермерлерине литри 33 сомдон жеңилдетилген баада 118 030 литр дизель отунун бөлдү. Компания тараптан дизелдик отун үчүн кошумча төлөө **684 572 сомду** түздү.

Тоң районуна Ысык-Көл областын өнүктүрүү фондунун бюджетинен финансылык жардам **57 308 388 сомду** түздү.

КОШУМЧА:

«Бир айыл – бир продукт» ассоциациясы (БАБП) тарабынан жүзөгө ашырылып жаткан Ысык-Көл областынын түштүк бөлүгүн өнүктүрүү боюнча эки жылдык долбоордун алкактарында Тоң районунда Кажы-Сай, Бөкөнбаев, Темирканат, Ак-Сай, Шорбулак, Кызыл-Туу, Төрт-Көл жана Көк-Мойнок айылдарынан алардын ишмердүүлүгүнүн негизги түрлөрү джем, сыр, сок, кийиз продукцияларын чыгаруу болуп саналган 20 жамаат ага катышкан. Тоң районунун жашоочулары окутуудан тышкары, өз продукцияларын Каракол жана Бишкек шаарларындагы изилдөөчүлүк дүкөндөрүнө коюу мүмкүнчүлүгүн алышты, ал жерлерде сатуулардын көрсөткүчтөрүнө ылайык, катышуучуларды зарыл болгондо маркетингдин жана бизнес жүргүзүүнүн негиздерине үйрөтүшөт. **Ысык-Көл областы** боюнча долбоордун жалпы наркы **300 000 АКШ долларын** түздү.

Анын ичине Тоң районунун Коргонду-Булак, Тогуз-Булак, Кара-Талаа, Ак-Өлөң, Ала-Баш айылдарынын 5 мектеби да кирген Ысык-Көл областынын 10 сынамык мектебинде, 9 – 11-класстардын окуучуларын компьютердик көндүмдөргө окутуу жана кесиптик багыттоо боюнча ГТБ менен биргелешкен долбоор.

Компьютердик класстар негизги экономикалык маселелерди чечүү менен Word, Excel, Power Point сыяктуу

ТОҢ РАЙОНУНА ДЕМӨӨРЧҮЛҮК ЖАРДАМ 2013-ЖЫЛ

- Көл-Төр айыл өкмөтүнө оор атлетика спорт залы үчүн материалдарды жана жабдууларды сатып алууга
- Көл-Төр айыл өкмөтүнө оор атлетика спорт залы үчүн материалдарды жана жабдууларды сатып алууга
- Кажы-Сай айылындагы спорт залынын ремонтунга
- Бөлөкбаева Ракыяга Кир жучу машина сатып алууга жардам
- Кажы-Сай айылындагы «Хадича» реабилитациялык борборуна электр энергиясы жана ичүүчү суу үчүн карыздарды жабууга
- Бөкөнбаев айылындагы «Алтын Оймок» коомдук фондуна Канадага сувенирлерди жеткирүүгө
- Жеңиш күнүн майрамдоого карата ардагерлерге белектерди сатып алууга
- Балдарды коргоонун эл аралык күнүнүн алдында белектерди сатып алууга
- Тоң жана Көк-Сай айылдарында жергиликтүү калкты ичүүчү суу менен камсыз кылуу үчүн насос станцияларын орнотуу
- Бөкөнбаев айылындагы «Тоң Финанс» микрокредиттик агенттигине Тоң районунун жашоочуларын микрокредиттөө максаттары үчүн
- Тоң районунун Жаштар комитетине күрөш боюнча турнир өткөрүүгө турнира по борьбе

**Жалпысынан:
9 509 737 сом**

2013-жылы «Кумтор» райондун фермерлерине 34,5 сом жеңилдетилген баада 119 800 литр дизель отунун бөлдү. Майдын аягына карата Тоң райондук мамлекеттик администрациясы 129 278 литр май алды. Тоң району алган дизелдик отун үчүн компания тараптан кошумча төлөө **387 835 сомду** түздү.

Ысык-Көл областын өнүктүрүү фондусунун бюджетинен Тоң районуна финансылык жардам бүгүнкү күнгө карата **8 050 000 сомду** түзгөн.

офистик программалар менен иштөө боюнча негизги көндүмдөрдү калыптандырууга багытталган.

Турмуштук көндүмдөр боюнча сабактар эки этаптан турат: биринчи этапта окуучулар кесип тандоо жана ар бир кесип үчүн зарыл негизги квалификациялар жөнүндө боюнча маалымат жана консультацияларды алышат. Экинчи этап потенциалдуу иш берүүчүнүн талаптары жана муктаждыктары жөнүндө маалыматты камтыйт. Окуучулар резюме, мотивациялык кат даярдоо боюнча базалык көндүмдөрдү алышат, аңгемелешүү кантип өтө тургандыгын билишет.

Ысык-Көл областы боюнча долбоордун жалпы наркы **25 000 АКШ долларын** түздү.

«Жаштар банкы» долбоорунун алкактарында Борбор Азиядагы Евразия фонду (БАЕФ) менен биргеликте Бөкөнбаев айылында бир банк ачылды. «Кумтор» тарабынан төлөнгөн долбоордун жалпы наркы 300 000 АКШ долларын түздү, ар бир банкка **50 000 АКШ доллары**.

БАЛЫКЧЫ ШААРЫНА ДЕМӨӨРЧҮЛҮК ЖАРДАМ 2012-ЖЫЛ

- Балыкчы регионалдык калкты өнүктүрүү жана билим берүү борборуна аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдөн жаштарга билим берүү тренингдерин өткөрүүгө
- «Next мууну» коомдук бирикмесине экологиялык акция өткөрүүгө
- УАСтын ардагери А.Алиевге Жеңиш күнүнө карата
- Кызыл-Саз аймагынын жаштарына спорт аянтчасын тегиздөө менен байланышкан чыгымдарды жабууга
- «Майып балдар коому» КБсына Балдарды коргоонун эл аралык күнүн майрамдоого
- «Next мууну» коомдук бирикмесине компьютерлерди жана принтер сатып алууга
- «Next мууну» коомдук бирикмесине Жаңы жылга карата иш чараларды өткөрүүгө
- Кызыл-Саз аймагынын балдарына жаңы жылдык белектерди сатып алууга
- «Балыкчи Финанс» микрокредиттик агенттигине Балыкчы ш. жашоочуларын микрокредиттөө максаттарына

**Жалпысынан
15 277 174 сом**

Ысык-Көл областын өнүктүрүү фондусунун бюджетинен финансылык жардам –35 921594 сом.

«Жаштар банкы» долбоорунун алкактарында Борбор Азиядагы Евразия фонду (БАЕФ) менен биргеликте Балыкчы ш. бир банк ачылды. БАЕФ гранттарды берүү боюнча комитеттин мүчөлөрүнө гранттарды берүү боюнча тренингдерди ийгиликтүү өткөрдү. «Кумтор» тарабынан төлөнгөн Ысык-Көл областы боюнча долбоордун жалпы наркы **300 000 АКШ долларын** түздү, ар бир банкка **50 000 АКШ доллары**. Ысык-Көл областын өнүктүрүү фондусунун бюджетинен финансылык жардам майдын аягына карата **6 715 000 сомду** түздү.

«КУМТОР» КЫРГЫЗСТАНГА КАНЧА КАРАЖАТ БЕРДИ

Млн. доллардан	2012-ж.	1994 – 2012-жж
Салык, бажы ж.б. милдеттүү төлөмдөр	103,194	627,453
Кыргыз Республикасынын Соцфондуна төлөмдөр	19,886	92,362
Ысык-Көл областын өнүктүрүү фондуна взнос	4,638	27,674
Лицензиялар жана уруксат берүүлөр үчүн акы төлөөлөр	0,259	2,279
Экологиялык төлөмдөр жана курчуп турган чөйрөнү коргоо агенттигинин пайдасына которуулар	0,310	3,749
«Кыргызалтын» ААКсынын пайдасына төлөмдөр	-	11,421
Аффинаж үчүн акы төлөө	1,884	36,081
«Центеранын» акцияларын сатып өткөрүүдөн түшкөн каражат	-	86,000
Дивиденддер	5,836	50,249
Кыргыз Республикасындагы сатып алуулар: - берүүлөр жана кызматтар - азык-түлүк продуктылары	54,178 5,278	537,014 46,471
КРнын инфраструктурасына тиешелүү төлөмдөр: - электр энергиясы	10,941	119,340
- кен ишканасынан тышкары жолдорду жакшыртуу жана тейлөө	1,530	35,333
- «Тамга-Кумтор» ЭБЛ	-	41,612
КОКтун кызматкерлеринин таза эмгек акысы	66,575	378,652
Санатордук дарылануу	0,136	0,744
Билим берүүнү колдоо, стипендиялар жана окутуулар	0,074	3,839
Демөөрчүлүк жардам жана туруктуу өнүктүрүү долбоорлору	2,921	14,992
Өкмөткө социалдык долбоорлорду жүзөгө ашыруу үчүн жардам	21,000	31,000
Жергиликтүү жамааттарга төлөмдөр боюнча макулдашуу	-	4,400
Жалпысынан	298,641	2 150,664

БАЛЫКЧЫ ШААРЫНА ДЕМӨӨРЧҮЛҮК ЖАРДАМ 2013-ЖЫЛ

- «Балыкчынын аялдары» ӨЭУсуна «Балыкчым - бакытым» китебин басып чыгарууга
- Ысык-Көл областынын Таэквондо жаштар федерациясына спорт инвентарын сатып алууга
- Балыкчы регионалдык калкты өнүктүрүү жана билим берүү борборуна аз камсыз болгон үй-бүлөлөрдөн жаштарга билим берүү тренингдерин өткөрүүгө
- Балыкчы ш. жаштар комитетине тренажерлорду жана спорт инвентарларын сатып алууга
- Балыкчы КСК жана ҚДҚга оргтехника сатып алууга
- Н.К.Крупская атындагы орто мектепке эмерек сатып алууга
- Кызыл-Саз аймагынын жаштарына волейбол боюнча турнир өткөрүүгө
- Жеңиш күнүнүн алдында согуштун ардагерлери үчүн белектерди алууга
- Балдарды коргоонун эл аралык күнүнө карата жетим балдарга жана майып балдарга белектерди алууга
- «Тянь-Шандын балдары» КБсына жайкы лагерди өткөрүүгө
- Калыгул Бай уулу атындагы орто мектепке спорт инвентарын сатып алууга
- Кыргызстан жаштар кеңеши – Балыкчыга спорттук иш чараларын сатып алууга
- «Next мууну» коомдук бирикмесине КВН өткөрүүгө «Балыкчы Финанс» микрокредиттик агенттигине Балыкчы ш. жашоочуларын микрокредиттөө максаттары үчүн
- Рахмановго Балыкчы ш. гимнин жаздырууга

**Жалпысынан:
5 758 999 сом**